

Natuurmonumenten steunt familie [REDACTED] D in hun plannen om het huidige melkveebedrijf om te vormen naar een extensieve beheerboerderij gericht op weidevogels, met behulp van weidevleesvee. Vleesvee heeft een veel lagere uitstoot dan melkvee, hierdoor wordt de ammoniakuitstoot op het bedrijf een stuk lager. Deze omschakeling zorgt de facto voor een grote bijdrage aan biodiversiteit en verminderde milieudruk. Door het nieuwe, extensieve en volledig grondgebonden bedrijfsmodel worden externe inputs verder geminimaliseerd. Het weidevleesvee wordt hoofdzakelijk gevoed met ruwvoer bestaande uit gras(-kuil) en eigen geteelde snijmais. Door deze kringloop/ circulaire landbouw wordt zuinig omgaan met energie, land, grondstoffen en water, met zo klein mogelijke kringloopverliezen en lage emissies.

Naast 8,5 ha erfpacht en 17 ha pachtland van Natuurmonumenten heeft familie [REDACTED] D ongeveer 80 ha grond in eigendom, tussen Blokzijl en Vollenhove. Zij hebben het plan om ca 74 ha extensief te gaan beweiden met weidevleesvee. Daarbij wordt ca 50 à 60 ha onder agrarische Natuurbeheer (ANLb) gebracht t.b.v. weidevogelbeheer met uitgestelde maaidatum. Dit betekent voor de gronden langs de Duinweg maar ook de huiskavel een compleet nieuwe weidevogelreservaat direct naast, dan wel nabij het weidevogelgebied van Natuurmonumenten. Hiermee wordt tevens een verdienmodel gecreëerd met structurele inkomsten uit beheer naast de inkomsten uit voedselproductie. De nieuwe potstal is een plus voor het weidevogelbeheer, de ruige stalmest is erg geschikt als voeding voor (de wormen in) de bodem.

Het strooisel voor de potstal is voorhanden vanuit het naastgelegen natuurgebied. Met het toepassen van dit strooisel als onderdeel van de ruige stalmest wordt een bodemverbeteraar gecreëerd waardoor percelen beter in staat vocht én voedingstoffen vast te houden (opbrengend vermogen). Hierdoor is minder kunstmest en drijfmest noodzakelijk. Daarnaast stimuleert organische stof de opbouw van bodemleven, o.a. meer bacteriën, schimmels en regenwormen. De bodem krijgt meer structuur wordt veerkrachtiger (minder droogte gevoelig) en biedt meer perspectief voor een goede bovengrondse biodiversiteit. De ruige stalmest uit de potstal zorgt voor een actief bodemleven en voldoende organische stof, voor de sponswerking van de bodem, deze noodzaak wordt in de nabije toekomst groter om klimaatbestendig te worden.

Aan de oostzijde van de Duinweg is Natuurmonumenten al jaren bezig om een goed weidevogelgebied te ontwikkelen. Een lang gekoesterde wens van Natuurmonumenten is dat het gebied er tegenaan (westzijde) ook de status van weidevogelgebied zou krijgen, zodat een groter en robuuster weidevogelreservaat gerealiseerd wordt. Het weidevogelbeheer in combinatie met extensieve beweiding sluit naadloos aan bij de doelstelling van het gebied. Er ligt een enorme potentie voor de boerenlandvogels, wat ook blijkt uit het feit dat het Leeuwtveld is aangewezen als kerngebied vanuit het landelijke Aanvalsplan Grutto.

Het plan past heel erg mooi binnen de Overijsselse 3x3 aanpak waarin de opgaven en de benodigde kaders vorm krijgen op het gebied van natuur, biodiversiteit, bodem, water en klimaat. Binnen die kaders is veel ruimte voor het vakmanschap en ondernemerschap van de boer. Het doel van de kaders is om te komen tot een nieuwe balans tussen voedselproductie en leefomgeving, waarbij zowel de bodem als het verdienvermogen in evenwicht zijn. Natuurmonumenten werkt dagelijks vanuit de meerjarenstrategie 'Nederland natuurrijker'. Daarbij maakt Natuurmonumenten zich sterk voor herstel van biodiversiteit in heel Nederland. Als de toestand van water, koolstof, voedingsstoffen, biodiversiteit, het beheer en diverse emissies rondom natuurgebieden niet gunstig is, wordt het lastig dit binnen de natuurgebieden met maatregelen te ondervangen. Dat geldt zeker voor veel Nederlandse natuurgebieden vanwege hun relatief beperkte grootte. We moeten dus veel meer inzetten op systeemherstel van de gehele leefomgeving. De landbouwpraktijk heeft een belangrijke rol

te vervullen bij natuurherstel en bij het herstel van biodiversiteit in de grotere omgeving buiten de natuurgebieden.

Het weidevogelgebied in het Leeuwterveld van Natuurmonumenten is aan de kleine kant, namelijk kleiner dan 50 ha. En om er een groot en goed functionerend weidevogelgebied van te kunnen maken, zijn de gronden van [REDACTED] D aan de westkant van de Duinweg cruciaal voor het instant houden van de weidevogels in het Leeuwterveld. Waarbij er met zware beheerpakketten gewerkt gaat worden; met late maaidata en goed afgestemd beheer tussen de beide gebieden aan weerszijden van de Duinweg kunnen we gezamenlijk een optimaal weidevogelreservaat creëren.

Foto: Wulp met jong

Natuurmonumenten staat daarom achter deze beheerboerderij van familie [REDACTED] D waar vol ingezet wordt op circulaire landbouw en weidevogelbeheer in het Leeuwterveld.

15-7-2024

Rosalie Martens, Gidion Kok
Beheereenheid De Wieden